

Meestal is het echter niet meer na te gaan of de nederzettingsnaam, in deze vorm, oorspronkelijk al dan niet waternaam was. Bv. Airon, Binson, Bouchon, Divion, Écaillon, Flavion, Floyon, Glageon, Ourton.

In het Frans is het suffix nog lang productief gebleven ter vorming van diminutieven (zie bv. Castillon, Catillon, *Kestelun*, Lovenjoel, Merchoul, Mouscron, *Muselun*).

II. GALLO-ROMEINSE NAMEN

Het leidmotief bij de Gallo-Romeinse naamgeving vormen de namen op *-iacum*. Alle vroegere namen van nederzettingen knopen aan bij een topografisch kenmerk (een nabije waterloop, enz.) of zijn affectief van aard. Thans doen de persoonsnamen plots en massaal hun intrede in de toponymie. De nederzettingsnaam is afgeleid van een persoonsnaam (die doorgaans Latijns is, soms Keltisch, in schaarse gevallen Germaans) met behulp van het autochtone suffix *-acum*; dit laatste neemt nu de vorm *-iacum* aan, omdat zoveel persoonsnamen eindigen op *-ius*. Het procédé is te vergelijken met andere hybridische namen (Pommer, *Boveranc*, Baileux, enz. : Latijnse stam + autochtoon suffix).

Een handvol voorbeelden : *Clāriacum* (Clary, Cléry, Clarques, Clerques, Klerken), afgeleid van *Clārius*. *Crispiniacum* (Crépigny, Kirspenich), bij *Crispinus*. *Jūliacum* (Jülich), bij *Jūlius*. *Serviacum* (Serrig), bij *Servius*. *Tiberiacum* (Zieverich), bij *Tiberius*. *Venetiacum* (Schelde- en Denderwindeke), bij *Venetius*. *Victoriacum* (Vitry, Wichterich), bij *Victor*.

De namen op *-iacum* zijn uiterst talrijk in het Romaans gebleven gebied, alsmede in twee in de 5^e eeuw geermaniseerde gewesten : de noorderhelft van Pas-de-Calais en de zuiderhelft van de voormalige Rijnprovincie. Ten noorden van een lijn lopend door Keulen slinkt hun aantal zeer; het etymologisch onderzoek is trouwens nog niet ver genoeg gevorderd om ze hier duidelijk te onderscheiden van de namen op *-ikja-* uit het vorige hoofdstuk. Toch komen ze noordwaarts voor tot in de provincie Utrecht : Loerik, Lopik, Odijk.

In het Vlaamse land zijn ze schaars vertegenwoordigd. In hoeverre de volgende lijst echter volledig is, zal verdere materiaalverzameling moeten uitwijzen.

Frans-Vlaanderen : Arneke.

West-Vlaanderen : Aatrijke, Klerken, Kortrijk, Ooike, Vlenke, Wervik.

Oost-Vlaanderen : Denderwindeke, Elkse, Kaprijke, Kemzeke, Konteke (onder Ophasselt), Maalzake, Moerzeke, Lootse, Oose, Poelk, Scheldewindeke, Semmerzake, Temse, Velzeke, Zulzeke, Zwijveke.

Brabant : Gooik, Kortenaken, Kumtich, Lennik, Vissenaken, Zellik.

Antwerpen : Kontich, Wilrijk.

Limburg : Gellik, Jeuk, Kessenich, Montenaken, Veldeke; Blerik, Melik.

A priori is het waarschijnlijk dat Gallo-Romeinse plaatsnaamgeving gepaard gaat met romanisering naar de taal. Of dit inderdaad zo is, kan nagegaan worden aan de hand van de evolutie van *k* vóór palatale vocaal (*e*, *i*).

Bij overname in het Germaans, tijdens de Gallo-Romeinse periode, van Latijnse appellatieven met *k* vóór palatale vocaal, blijft *k* bewaard (*kelder*, *kers*, *wikke*, enz.),